

“เมื่อเราอายุน้อย
เราทำงานเพื่อสร้างอนาคต
ของเราเอง
แต่เมื่อเราทำงานเพื่อผู้อื่น
ผลงานเหล่านั้นจะย้อนกลับ
มาดูแลเราในอนาคต”

08

เชิด-ชู

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อาวุธ ศรีศุกรี

ผู้ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในฐานะผู้อุทิศตนเพื่อประโยชน์สูงสุดด้านแพทยศาสตรศึกษา

(The Medical Education Lifetime Achievement Award)

ในการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 10 (National Congress on Medical Education 2024 – NCME 2024) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 25-27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ได้มีการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติในฐานะผู้อุทิศตนเพื่อประโยชน์สูงสุดด้านแพทยศาสตรศึกษา (The Medical Education Lifetime Achievement Award) ให้แก่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อาวุธ ศรีศุกรี อาจารย์มีประวัติการทำงานที่โดดเด่น โดยเคยดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (พ.ศ. 2520 - 2525) และต่อมาเป็น อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (พ.ศ. 2528 - พ.ศ. 2532) นอกจากนี้ อาจารย์ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาแพทยศาสตร์ของไทย โดยอาจารย์ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.) ปี พ.ศ. 2532 - 2565 ในวาระครบรอบนี้ทางทีมงานได้เกียรติอย่างสูงสุดในการสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อาวุธ ศรีศุกรี เนื่องในโอกาสได้รับรางวัลที่สะท้อนถึงบทบาทอันทรงคุณค่าในฐานะครูแพทย์ที่อุทิศตนต่อวงการแพทยศาสตรศึกษามานานหลายทศวรรษ และอาจารย์ยังได้แบ่งปันประสบการณ์กว่า 60 ปี จตุริเริ่ม จนไปถึงการฉายภาพอนาคตแพทยศาสตรศึกษาในอนาคตให้พวกเราได้รับฟังกัน

1

อาจารย์รู้สึกอย่างไรที่ได้รับ “รางวัลเชิดชูเกียรติในฐานะผู้อุทิศตนเพื่อประโยชน์สูงสุดด้านแพทยศาสตรศึกษา”

ผมทำงานในมหาวิทยาลัยมานานกว่า 60 ปี ตั้งแต่ศิริราชจนถึงเชียงใหม่ และมีส่วนร่วมในหลายบทบาท ผมทำงานมาถึงทุกวันนี้ก็ไม่แปลกที่จะมีรางวัลมาอยู่เรื่อยๆ แต่รางวัลนี้เป็นสิ่งที่ผมไม่คาดคิด และผมรู้สึกแตกต่างจากรางวัลอื่น เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมา ผมทำงานกับทีมนี้มาตลอดและไม่มีใครที่พูดถึงรางวัลนี้เลย

ที่สำคัญรางวัลนี้ถือเป็นรางวัลที่สะท้อนถึงความร่วมมือของหลายฝ่าย ไม่ใช่เพียงของผมเพียงคนเดียว แต่เป็นผลงานของคนจำนวนมาก ที่ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาวงการการศึกษาแพทย์ของไทย โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับ กสพท ซึ่งเป็นเครือข่ายที่รวมคณะแพทยศาสตร์ทั่วประเทศ ทำให้การศึกษาแพทย์ในไทยมีมาตรฐาน และความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

ผมรู้สึกซาบซึ้งที่ได้รับรางวัลนี้ แต่เหนือกว่าความดีใจส่วนตัว คือการที่เราได้เห็นผลลัพธ์ของความพยายามทั้งหมด ซึ่งทำให้วงการแพทย์ไทย

ก้าวไปข้างหน้า ผมเชื่อว่าความสำเร็จนี้ไม่ใช่เพียงของผมคนเดียว แต่เป็นของทุกคนที่มีส่วนร่วมมาตลอด

2

จุดเริ่มต้นที่อาจารย์ได้เข้าทำงานในด้านแพทยศาสตรศึกษาคืออะไร

ต้องบอกก่อนว่าผมเริ่มต้นจากความสนใจด้านเทคนิคและการถ่ายภาพ ตอนที่เป็นักเรียนนักศึกษาแพทย์ศิริราช ผมมักจะเข้าไปช่วยงาน เช่น ถ่ายภาพในงานกิจกรรมต่างๆ ในศิริราช และนั่นก็ทำให้ผมได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ซึ่งจัดโดยศิริราช ตอนนั้นผมเป็นเพียงผู้ช่วยเก็บภาพถ่ายภายในงาน จากนั้นในงานประชุมครั้งต่อไป ผมก็ได้เข้าร่วมในบทบาทอื่นๆ และทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับแพทยศาสตรศึกษามาเป็นลำดับ

จากจุดนั้น ผมเริ่มสนใจและมีบทบาทมากขึ้นในการบริหารการศึกษาแพทย์ โดยเฉพาะเมื่อได้รับตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนำไปสู่การเป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้ง กสพท และการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างในระบบแพทยศาสตรศึกษาของไทย ซึ่งผมมีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนตั้งแต่ยุคแรกเริ่ม

3

งานที่อาจารย์ภาคภูมิใจมากที่สุดในช่วงเวลาที่ได้ทำงานด้านแพทยศาสตรศึกษาคืออะไร และทำไมถึงเป็นงานนี้

หากพูดถึงงานที่ผมภาคภูมิใจมากที่สุด ผมคิดว่า การก่อตั้งและพัฒนา ‘กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย’ (กสพท) เป็นสิ่งที่มีผลกระทบต่อวงการแพทยศาสตรศึกษาไทย

เดิมที การจัดการศึกษาของโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทยขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบัน ไม่มีระบบกลางที่เป็นอิสระในการกำหนดแนวทางพัฒนาร่วมกัน โรงเรียนแพทย์ที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพฯ เช่น เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา ต้องเผชิญปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทั้งบุคลากรและงบประมาณ ในช่วงที่ผมเป็นคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผมจึงร่วมมือกับคณบดีโรงเรียนแพทย์ภูมิภาค จัดตั้งเครือข่ายโรงเรียนแพทย์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือกันเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาการบริหารจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว

แนวคิดนี้ขยายตัวไปสู่ระดับประเทศในช่วงที่ผมเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนำไปสู่การจัดตั้ง กสพท ซึ่งกลายเป็นองค์กรอิสระที่รวบรวมโรงเรียนแพทย์ทั่วประเทศให้ทำงานร่วมกัน ตั้งแต่การ

รับนักศึกษา ไปจนถึงการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา

กสพท ช่วยทำให้การจัดการศึกษาทางการแพทย์ของไทยมีความเป็นระบบและมีมาตรฐานที่สอดคล้องกับแนวทางสากล นอกจากนี้ ยังเป็นองค์กรที่โรงเรียนแพทย์ทุกแห่งให้ความเชื่อถือ เพราะถูกบริหารโดยคณบดีของทุกคณะร่วมกันโดยไม่มีหน่วยงานของรัฐเข้ามาควบคุมโดยตรง

สิ่งที่ทำให้ผมภาคภูมิใจไม่ใช่แค่การก่อตั้ง กสพท แต่เป็นผลลัพธ์ของการทำงานร่วมกันของทุกคนในวงการแพทยศาสตรศึกษา ซึ่งช่วยสร้างระบบที่เข้มแข็งให้กับประเทศไทย และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เช่น แพทยสภา กระทรวงสาธารณสุข และสถาบันรับรองมาตรฐานการศึกษาแพทย์ระดับสากล

กสพท คือเครื่องพิสูจน์ว่าเมื่อโรงเรียนแพทย์ร่วมมือกัน เราสามารถสร้างระบบการศึกษาที่มั่นคงและพัฒนาไปสู่ระดับโลกได้

4

จุดเริ่มต้นที่อาจารย์ได้เข้าทำงานในด้านแพทยศาสตรศึกษาคืออะไร

การเปลี่ยนแปลงของวงการแพทยศาสตร-ศึกษาไทยมีหลายช่วงที่สำคัญ หากย้อนกลับไปตั้งแต่ยุคของสมเด็จพระราชบิดา ทรงเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาแพทย์แบบแผนปัจจุบันในประเทศไทย ระบบการศึกษานี้ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

สิ่งที่เปลี่ยนไปอย่างเด่นชัดคือ รูปแบบการเรียนการสอน และเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ที่เข้ามาช่วยให้การเรียนการสอนมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น แต่อีกสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนคือ แนวคิดและจิตวิญญาณของการเป็นแพทย์ที่เปลี่ยนไป

ผมอยากฝากไว้ว่า **“ความเป็นแพทย์ไม่ได้วัดที่ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีคุณธรรมและจิตใจที่พร้อมรับใช้ผู้ป่วย”** ระบบการศึกษาต้องไม่ลืมจุดนี้ แม้จะใช้เทคโนโลยีมากแค่ไหนก็ตาม

การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่สิ่งที่สำคัญคือการรักษาหัวใจของการเป็นแพทย์เอาไว้ ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปอย่างไร เราต้องยังคงยึดมั่นในจิตวิญญาณของวิชาชีพ และสอนให้นักศึกษาแพทย์มีความเป็นมนุษย์ที่พร้อมจะดูแลผู้อื่นด้วยความเมตตา

5

ถ้าผมขอชวนอาจารย์มองต่อไปในอนาคต แพทยศาสตรศึกษาไทยในอนาคต กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

การเปลี่ยนแปลงของแพทยศาสตรศึกษาไทยในอนาคตจะไม่ใช่แค่เรื่องของเทคโนโลยี หรือ
หลักสูตร แต่จะเกี่ยวข้องกับการรับรองมาตรฐานและความร่วมมือระดับสากล ซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้
IMEAC (Institute for Medical Education Accreditation and Certification - สมพ.) มีบทบาท
สำคัญยิ่งขึ้น

IMEAC ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงเพื่อเป็นหน่วยงานประเมินหลักสูตรแพทย์ในประเทศ แต่เป็นก้าวสำคัญ
ที่ทำให้การศึกษาแพทย์ของไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล ปัจจุบัน หลายประเทศกำลังปรับระบบ
รับรองมาตรฐานการศึกษาทางการแพทย์ให้เชื่อมโยงกับเกณฑ์ของ World Federation for Medical
Education (WFME) เพื่อให้บัณฑิตแพทย์ที่จบจากแต่ละประเทศสามารถปฏิบัติงานในระดับนานาชาติ
ได้ง่ายขึ้น สิ่งที่ผมเห็นว่าเป็นความท้าทายของวงการแพทยศาสตรศึกษาไทยในอนาคตคือ เราจะต้องปรับตัว
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานเหล่านี้ ขณะเดียวกันก็ต้องไม่สูญเสียอัตลักษณ์ของการผลิตแพทย์ไทยที่เข้าใจ
บริบทของประเทศตัวเอง

แต่สิ่งที่ทำให้ IMEAC หรือ สมพ. ประสบความสำเร็จ ไม่ใช่แค่การวางระบบการประเมิน
มาตรฐานเท่านั้น แต่เป็นความร่วมมือของทุกโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย นี่คือหัวใจสำคัญของอนาคต
แพทยศาสตรศึกษาไทย—เราต้องทำงานร่วมกัน

6

บทเรียนชีวิตสำคัญที่อาจารย์ได้ค้นพบในวิชาชีพ ‘ครูแพทย์’ ที่อาจารย์ต้องการส่งต่อ ให้ครูแพทย์รุ่นต่อไป

บทเรียนสำคัญที่ผมค้นพบตลอดชีวิตการ
เป็นครูแพทย์คือ “พลังของส่วนรวม” ที่ทำให้งาน
สำเร็จ และกลับมาดูแลเราในที่สุด ผมอยากฝาก
3 หลักคิดให้ครูแพทย์รุ่นใหม่

1. เป็นครูแพทย์ฉายเดี่ยวไม่ได้

พลังของส่วนรวมมีความสำคัญมาก เราไป
คนเดียวไม่ได้ เราต้องไปร่วมกับคนอื่นให้ได้ ร่วมมือ
กับเครือข่ายแพทย์ และเครือข่ายอาจารย์คณะ
อื่นๆ ทำให้เราดีด้วยแล้วช่วยเขาให้ดีด้วย ให้เป็น
ประโยชน์กับเขามากขึ้น

2. ละทิ้งอัตตา เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม

การทำงานให้ก้าวหน้าเร็วไม่ได้อยู่ที่ว่าเราเก่งแค่ไหน แต่อยู่ที่ว่าเราสามารถทำให้คนรอบตัวร่วมมือกันได้ดีแค่ไหน งานที่มีเจ้าของคนเดียวมักไปได้ช้า แต่งานที่ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันจะเติบโตได้เร็วและมั่นคง

3. ทำงานเพื่อผู้อื่น และงานจะกลับมาดูแลเรา

เมื่อเราทุ่มเททำงานเพื่อคนอื่น สุดท้ายสิ่งที่เราสร้างขึ้นจะย้อนกลับมาช่วยเรา ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายของศิษย์ ระบบการศึกษา หรือความเคารพจากสังคม เราดูแลงานในวันนี้ วันหนึ่งงานที่เราทำจะดูแลเราเอง

จากบทสัมภาษณ์ทำให้ได้เห็นถึงแง่คิด มุมมอง และประสบการณ์ในการทำงานของ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อาวุธ ศรีศุกรี ที่ทุ่มเทแก่วงการแพทยศาสตรศึกษาของประเทศไทย ทางผู้จัดทำต้องขอขอบคุณอาจารย์ที่ให้เกียรติมาสัมภาษณ์ในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ทางผู้จัดทำหวังว่าผู้อ่านทุกท่านที่ได้อ่านบทความนี้ จะนำหลักการ ข้อคิดที่สำคัญจากอาจารย์ไปประยุกต์ใช้ ต่อยอดในการพัฒนาการทำงานด้านแพทยศาสตรศึกษาของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

